

Проведені дослідження підтверджують необхідність подальшого вивчення впливу занять художньою гімнастикою на фізичний стан спортсменок. Дані цього дослідження можуть бути застосовані у подальших експериментах.

Література.

1. Алтер М. Дж. Наука о гибкости / Майкл Дж. Алтер. – К. : Олимпийская литература, 2001. – 423 с.
2. Волков Л.В., Спортивная подготовка детей и подростков/Л.В. Волков - К.: Вежа, 1998. – 190с.
3. Доленко Ф. Л. Спорт и суставы / Феликс Доленко. – М. : Физкультура и спорт, 2005.– 288 с.
4. Матеріали міжнародної конференції з художньої гімнастики. – Бремен, 2003. – 34 с.
5. Платонов. В.М. Подготовка Юного спортсмена/В.Н. Платонов, К.П. Сахновский: К. Рад.школа 1988 р. 184 ст.
6. Сахновский К.П. Теоретико-методические основы системы многолетней спортивной подготовки: Дис. ... д-ра пед. наук./К.П. Сахновский — К., 1997. — 318 с.

МОТИВИ ДО ЗАНЯТЬ БОРТЬБОЮ ДЗЮДО У ДІТЕЙ ДЮСШ

Кучерук Валентина

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Резюме. У статті представлено результати вивчення мотивів до занять боротьбою дзюдо у дітей, які займаються в ДЮСШ.

Summary. In this article we represent the results of investigating the motives, that lead children to be involved in Judo.

Актуальність. Боротьба дзюдо є одним із популярних видів спорту серед сучасної молоді. Масовість олімпійських видів боротьби в нашій країні є невичерпне джерело поповнення збірних команд. Різні види боротьби дозволяють знаходити десятки високообдарованих спортсменів, які можуть піднятися до вершин спортивної майстерності.

Мотив є ключовим чинником у свідомій і цілеспрямованій діяльності спортсмена [1, 2]. Актуальність дослідження визначається високою значущістю спортивної мотивації, що виявляється у спрямованості спортсменів до спортивного вдосконалення, досягненню високих результатів у спорті. Практика роботи з юними дзюдоїстами показує, що на етапі поглибленої спортивної спеціалізації (14-17 років) відбувається великий відсів з тренувальних груп. Як показують дослідження Р.А. Пілояна, Е.Г. Бабуся [2], основною причиною “відсіву” в спорті є ослаблення спортивної мотивації. З огляду на це, актуальність даного дослідження є безперечною. Своєчасне формування спортивної мотивації у юних дзюдоїстів дозволить її зміцнити і зберегти на довгі роки, що, у свою чергу, сприятиме їх спортивному становленню та вдосконаленню [1].

Аналіз останніх досліджень. Багато досліджень присвячено особливостям психологічної підготовки молодих борців, системі змагань, технічній і психологічній майстерності борців (Дахновский В.С., Рукавицин Б.Н., 2004); навчанню і тренуванню дзюдоїстів (Тишин Н.П., Бекентов В.А., 2000); управлінню процесом спортивного вдосконалення юних борців (Джанбирбаев Б.О., Орехов Л.І., 2008).

Останні наукові дослідження відображають особливості побудови навчання базової техніки дзюдо (Коблево Я.К., 2001), основні положення багаторічного тренування борців та сучасні концепції мотивації (Грищенков В.Н., Кочурко Є.І., 2005), шляхи досягнення високого результату висококваліфікованих борців (Маркіянов О.А., 2005), методи удосконалення техніки дзюдо (Кано Дзіро, 2008).

Але незважаючи на напрямки, які досліджують науковці, у вивченій нами літературі недостатньо приділено уваги мотивам до занять боротьбою дзюдо у юних спортсменів. Зокрема, відсутні дослідження мотивів до занять боротьбою дзюдо у дітей ДЮСШ м. Житомира. У зв'язку з цим, та з метою більш поглиблених наукових досліджень боротьби дзюдо, нами було визначено необхідність вивчення мотивів до занять боротьбою дзюдо у юних спортсменів, які займаються в ДЮСШ м. Житомира.

Мета дослідження – вивчення мотивів до занять боротьбою дзюдо у дітей ДЮСШ м. Житомира.

Завдання дослідження:

1. Вивчити та узагальнити наукову та спеціальну літературу з проблеми, яка досліджується.
2. Провести опитування дітей, які займаються у спортивних секціях із боротьби дзюдо.

Для вирішення завдань у дослідженні було використано наступні **методи дослідження:** вивчення та узагальнення літературних даних, анкетування, збір та обробка інформації, спостереження.

Результати дослідження. Дослідження проводилося в 2012 році на базі ДЮСШ м. Житомира. У дослідженні брали участь 37 юних дзюдоїстів 10-16 років.

За результатами анкетування було встановлено, що 48,7 % опитуваних дітей мають І юнацький розряд. Серед них 46 % юних спортсменів почали займатися боротьбою дзюдо, у зв'язку з тим, що їх привели в секцію батьки.

На запитання «З якою метою займаєшся боротьбою дзюдо?» 29,8 % дітей відповіли, що в майбутньому бажають стати олімпійськими чемпіонами – це свідчить про високі мотиви до занять боротьбою.

Наступні запитання показали, що юним спортсменам подобається займатися цим видом спорту (94,6 %). Особливо під час тренувального процесу, діти надають перевагу відпрацюванню кидків та боротьбі (43,3%).

Під час тренувального процесу «усе подобається» 43,3% дзюдоїстам, що свідчить про тісну взаємодію тренера з учнями. 83,8% дітей вважають, що за роки занять сталися позитивні зміни, а саме: покращився рівень фізичної підготовленості, морально-вольові та фізичні якості (табл.1).

Таблиця 1

Результати анкетування дзюдоїстів (%)

Варіанти відповідей	%
1. Рівень спортивної кваліфікації	
I юнацький розряд	48,7
II юнацький розряд	5,4
III юнацький розряд	13,5
I дорослий розряд	8,1
II дорослий розряд	8,1
III дорослий розряд	5,4
КМС	8,1
МС	2,7
2. Як почав займатися дзюдо?	
Батьки привели.	46
Сам почав(ла) займатися.	43,2
Друзі записали.	10,8
3. З якою метою займаєшся боротьбою дзюдо?	
Хочу стати Олімпійським(ю) чемпіоном(ю).	29,8
Хочу досягти звання МС з дзюдо.	10,8
Для себе займаюсь.	21,6
Щоб бути здоровим, сильним і для самозахисту.	37,8
4. Чи подобається займатися дзюдо?	
Подобається.	94,6
Не подобається.	5,4
5. Що подобається під час занять?	
Все подобається.	37,8
Боротьба та відпрацювання кидків.	43,3
Маємо час на відпочинок і гру.	2,7
ЗФП, різносторонність і специфічність вправ.	16,2
6. Що не подобається під час занять?	
Не має відповіді.	21,6
Друзі з секції дзюдо відволікають під час занять.	2,7
Бути спарингом для маленьких дітей.	
Втома під час занять.	2,7
Падати під час відпрацювання прийомів.	21,6
Все подобається.	43,3
Надмірне навантаження та велика кількість травм.	5,4
7. Що змінилося в тобі за роки занять?	
1. Рівень фізичної підготовленості, морально-вольові та фізичні якості.	83,8
2. Нічого не змінилося.	5,4
3. Навчився (лась) самозахисту.	5,4
4. Рівень спортивної майстерності.	5,4

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено:

1. Основною причиною “відсіву” в спорті є ослаблення спортивної мотивації [1]. Своєчасне формування спортивної мотивації у юних дзюдоїстів дозволить її зміцнити і зберегти на довгі роки, що, у свою чергу, сприятиме їх спортивному становленню та вдосконаленню [1, 2]. Отже, спрямованість спортсменів до спортивного вдосконалення, досягнення високих результатів у спорті тісно взаємопов’язано з формуванням високої мотивації.

2. Вивчення мотивів до занять у групах дзюдо засвідчили, що більшість спортсменів мають достатній рівень мотивів, щоб займати у своєму виді спорту лідируючі позиції. У 29,8 % дітей рівень мотивів досягнення успіху дозволяє отримати високі спортивні результати. Ця мотивація у більшості дзюдоїстів на високому рівні. Адже мотив, яким керується спортсмен у спортивній діяльності впливає на його успіх у змаганнях.

Подальші наукові дослідження будуть спрямовані на удосконалення навчально-тренувального процесу юних дзюдоїстів.

Література.

1. Асєєв В.Г. Мотивація поведінки і формування особистості / В.Г. Асєєв. - М.: Думка, 1976.
2. Туманян Г.С. Спортивная борьба: теория, методика, организация тренировки. современные концепции мотивации / Г.С. Туманян. – Уч. пос; Кн. III. Методика подготовки. – М.: Советский спорт. 1998. – 280 с.